

Fóia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A
Sambata
17/5 oct.

Ese totu a opt'a di
Pretiu pentru Austria
pe jul.—dec. . . . . 4 fl. —
Pentru Romania
pe jul.—dec. unu galbenu.

Nr.
35.

Cancelari'a redactiunei
Strat'a lui Leopoldu Nr. 4.
unde sunt a se adresá manuscriptele si banii
de prenumeratiune.

Anulu
IV.
1868.

GENIULU NATIUNII.

Erá o lupta mare . . .

O lupta ce decurse cu multa 'nversiuare.
Doi inimizci puternici dedura pieptu cu pieptu,
Luptandu fâra crutiare, lovindu in sinu dreptu.
Cumplit'a loru navala facea sê se uimesca,
Sê tremure de groza fiinti'a pamentesca ;
Si lupt'a loru grozava impluse de fiori
Pe bietii moritori, —
Câ-ci d'insii de multi secolu traiau in dusimania,
Nu cunosceau ei mila, nu nici marinimia ;
Luptau fâra 'ncetare si ér' urmau luptandu,
Si lupta si acuma, nu înceta ei nici candu.

Acesti dusimani de morte sunt : Dieulu peritiunii
Si geniulu natiunii.

De mii de ani ei lupta, se frangu, se batu, s' omoru,
Dar' geniulu natiunii e totu invingatoriu ;
De mii de ani ei lupta,
Da 'n ori si care lupta
Natiunea mea reporta triumfu inaltiatoriu,
Si cresce si 'nfloresce ca spiculu graneloru ;
De mii de ani contrarii ne frangu fâra de mila,
Lovirea loru amara e cruda si ostila, —
Dar' n'a perí romanulu, eternu va totu traí ;
Câ-ci are unu geniu candidu, ce totu l'a ocrotí.

Erá o tupta mare . . .

Si dieulu peritiunii, in crud'a sa turbare,
Erá aci aproape sê iesa invingatoriu ;
Ér geniulu natiunii statea suferitoriu,
Si ochii lui se 'mplura d'amare lacrimelle,
Si faci'a-i imbracase o grea si negra gele,
Dar totu luptá si-atunce cu focu si resolutu,
Câ-ci n'a peritu vr'odata pe cine-a sustienutu.
Si ce minune mare si fâra de parechia !
Câ-ci nu se stinse inca sementi'a cea stravechia.
Venise o lupoica cu lapte de alu ei
Nutri cu indurare pe cei doi mitutei ;
Si d'insii mari crescura si mandru se 'naltiaara,
Facura o cetate mai mare câtu o tiera,
Si geniulu natiunii i aperá mereu,
Pe unulu lu-facuse indata semidieu,
Si spuse cu mandria, câ gintea cea maretia,
Ce de la dieu descinde, nu pierde 'n négra cetia,
Si n'a peritu natiunea, si bratiulu ei nervosu
Sfarmá ce-i stete 'n cale, dermá indata josu ;
Si n'a peritu natiunea, puterea ei cea mare
Crescea fâra 'ncetare,
Luptá cu barbatia, luptá cu focu, luptá,
Si cuceri o lume cu spad'a 'n man'a sa,
Si-atunci o lume 'ntrega vorbiea cu admiraro
De bratiulu seu potinte, de vitejia-i mare,

Mediteranea la o aduncime de 165 picioere; elu a statu acolo 25 de minute. Green, cufundatorulu americanu, a inspectatu unu bastimentu naufrinsu intr'unulu din lacurile Canada-ului la o aduncime de 170 picioere; inse elu s'a convinsu prin sine insusi câ lucrulu la o asemene aduncime nu este fara primejdie de mörte. La acêsta aduncime, apesarea apei asupra maneloru este destulu de mare pentru a face sê navalêsca sangele la capu si sê precinuiasca slabiciuni de putere; cufundatorulu nu intardiã a se nabusi. S'a cautatu a se inlaturã aceste dificultati; inse, actualminte, s'a pusu o margine acolo pana unde omulu pôte patrunde tainele abisului. Unu lucratoru italianu fôrte ingeniosu a adusu la Paris modele de costume de cufundatoru pe cari le pretinde capabile d'a resiste apasarei apei, Inse inginerii suptu marini pretindu câ acestu modelu de costume n'ar inlaturã dificultatile create de organisarea si marginele puteriloru omenesci.

△ (*Biografi'a Isabeli II.*) Regin'a esilata a Ispaniei, Isabel'a (Maria, Luisa) s'a nascutu in anulu 1830 la 10 oct. Parintele ei Ferdinandu VII. a repausatu la 1833; acestui-a i-urmã Isabel'a. Guvernarea tieriei a fostu depusa in manele veduvei regine Cristina, Siese ani a decursu lupt'a intre generalii lui Don Carlos, — unchiulu teneriei regine, — si intre cei-a, cari se alaturara catra acêsta din urma. In urma lui Espartero i-succese a inclinã triumfulu pe partea reginei; éra Don Carlos a fostu silitu a parasã Ispani'a. — La 1843 cortesii dechiarara pe Isabel'a de maioréna. Astfeliu fonele guvernului ispaniolu devenira in manele unei fete tenere. In etate de 15 ani s'a decisu, sê o marite, carea ocaziune érá sê puna in flacara iniréga Europ'a. Patru insi aspirau la man'a Isabeli: contele Montemolin, fiulu lui Don Carlos; contele Trapani, feciorulu regelui ambeloru Sicilie; principele de Coburg Leopold, carele érá spriginitu de catra Angli'a si principele Maria Ferdinandu Franciscu d' Assie, fratele repausatului Ferdinandu, carele fiindu patronatu de catra Franci'a, secerã triumfu asupra emulatoriloru sei. La 1846 se intemplã casatori'a. — Isabel'a a ereditu insusirile parintelui seu intru tôte. Ea a fostu neconstanta, fantastica si a uritu ori ce libertate si constitutiune. De diece ori a fostu constrinsa de impregiurari, ca sê arete óre care aplicare spre liberalismu, inse de diece ori si-a denegatu promisiunile. Ispani'a a suferitu si patimitu forte multu sub domnirea de 20 ani a reginei Isabel'a. Acêstu periodu n'a fostu altu ce-va, decãtu unu síru neintreruptu de pronunciaminte militare, rescolari, intrige, influintie popesci si familiari, de esilari si omoruri fara crutiare. — Aceste suferintie conglomerate esplica de ajunsu triumfulu revolutiunei presinte. Isabel'a cadiu, fara ca sê si-fi aflatu barem numai unu aperatoriu. Acei-a, pe cari i-a tienutu demni de grati'a sa, o-au parasitu unulu, câte unulu, de óre ce cu câtu se apropiã cine-va mai tare de ea, cu atãtu invetiau a o urí mai degraba. Generalulu Serrano, pe care Isabel'a lu-numea „generalulu celu frumosu“ a fostu acel'a, carele a contribuitu mai multu la detronarea ei. Asta-di nu se afla langa ea decãtu intendantele Marfori.

Gácitura de semne.

De Nicolau Avramu.

* * a — + a □ = o? é „na,, 'a ! △ ó □ e
 ,e ui? e □ a + i' a * * ea + e , ó □ e,
 * * e i , Si * * i = △ a — , ó □ ea , a :
 Eu — e * * i a? u — * * i — u ? e — a , iu ui? á !

,i + e — a □ = o? é a △ Si — 'a ; i * * a
 ,e ui? e + a △ S' a ! △ o □ i * * i * * a
 + i — * * a □ e , ? □ i — , e ; ie □ ea , a :
 Eu — e * * i a? u — * * i — u ? e — a , iu ui? á !
 I. „u △ * * a — u.

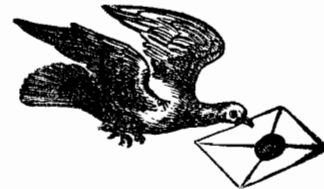
Deslegarea gaciturei de siacu din nrulu 33 :

Frundia verde 'n gradinutia,
 De candu te dusesi baditia,
 Nu avui díle senine'
 Nici minutu fara suspine.
 De candu te-ai instrainatu,
 Tóte, tóte le-ai uitatu,
 Si nu-ti mai aduci aminte
 De iubirea mea ferbinte.

Elena Novacu.

Deslegare buna am primitu de la domnele: Maria Surducanu, Elen'a Murgu n. Oprea, Susana Moldovanu; de la domniórele: Elisabet'a Popu, Elen'a Muresianu; si de la domnii: Hossu Longinu, Toma Rosiescu, Vasiliu Popu si Zacharia Tataru.

POST'A REDACTIUNEI.

Deschidemu prenumeratiune noua la troiluniulu oct. —dec. cu 2 fl. Cei ce dorescu sê aiba si tabloulu natiunulu de pe semestrulu acesta, adeca „Inaugurarea societãtii academice“ trebuc sê alatare pentru acest'a, inca 1 fl. E' de insemnatu, câ tabloulu acest'a se dã numai acelora, carii se prenumera pe diumetate de anu. Cu esemplare complete din inceputulu lui juliu mai potemu inca sierbí.

Dloru G. M. si D. P. in Homorodulu de medilocu: Noi ve espedamu de aici foile regulatu, ne miramu inse, câ nu le capetati; cercati la posta, câ-ci acolo trebuc sê fia smint'a.

Dlui P. J. in Varadia: Badescu inca n'a sositu la Pest'a, candu va veni te vomu insciintiã.

Dlui J. B. in Szekszárd: Se voru face tóto dispusetiunile, precum doresci.

In numerulu viitoriu vomu continuã actulu alu cincolea din dram'a dlui B. P. Hajdeu, intitulata „Rosanda“, carele chiaru acum'a ne sosi de la Bucuresci.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

S'a tiparitu in Pest'a 1868. prin **Alesandru Kocsi.** P'iatia de pesci Nr. 9.